

Z e s ł a n i e c

PISMO RADY NAUKOWEJ ZARZĄDU GŁÓWNEGO
NR 68 ZWIĄZKU SYBIRAKÓW ROK 2017

Spis treści	Od redakcji
<ul style="list-style-type: none">• Beata Długajczyk <i>Feliks Lachowicz – drohobyczanin, Sybirak.....</i> 3• Regina Madej-Janiszek <i>Pamięć o Polakach zmarłych, zamęczonych i pogrzebanych w syberyjskiej oraz kazachstańskiej ziemi.....</i> 17• Elżbieta Smułkowa <i>Wspomnienie z Narymskiego Kraju.....</i> 35	<p><i>Pisząc kolejną już notę „Od redakcji” uświadomiłem sobie, że w ubiegłym roku minęło 20 lat od ukazywania się „Zesłańca”. Zakres chronologiczny oraz ilość podejmowanych w nim tematów o związkach polsko-syberyjskich zmuszał autorów do stosowania wielu skrótów i pominięć. Niewątpliwie ich artykuły obejmowały jednak szeroki wachlarz zagadnień. Mimo tego nie ulękli się oni pracochłonnemu trudowi ukazania dziejów Polaków na Syberii oraz w jej odległych rejonach, np. w Buriacji, w Jakucji, na Kamczatce, w Norylsku, czy na Sachalinie.</i></p> <p><i>Dziękujemy im za to, a w tej długoletniej współpracy dostrzegamy wciąż żywą siłę licznych autorskich inicjatyw, które mam nadzieję nie wygasną w kolejnych latach ukazywania się naszego kwartalnika. Oba te procesy łączą się bezpośrednio z ubogaceniem oraz popularyzacją dziejów Polaków za Uralem.</i></p> <p><i>„Zesłaniec” jest szczególnym pismem, które popularyzuje oraz kreuje szerszą faktografię z tego zakresu budząc zarazem pewne refleksje ogólniejszej natury, i za to należy się jego autorom oraz zespołowi redakcyjnemu specjalne podziękowanie.</i></p> <p><i>Zaproponowany przez redakcję w 1996 roku zakres tematyczny naszego pisma sytuuje się w czterech wiązkach tematycznych obejmujących artykuły historyczne, relacje z zesłania, kronikę i recenzje, które w sposób przejrzysty ukazują dzieje Polaków na Syberii. To – moim zdaniem – wystarcza by redakcyjny trud uznać za wartościowy i jakże potrzebny. W ten sposób poszerza się bowiem krąg faktografii obejmującej historyczne konstatacje,</i></p>
RELACJE Z ZESŁANIA	
<ul style="list-style-type: none">• Maria Sadłowska <i>Kazachstan, mama i ja.....</i> 45• Elżbieta Panczer-Koteja <i>Syberia – kronika z lat 1940-1946.....</i> 67	
KRONIKA	
<ul style="list-style-type: none">• Franciszek Nowiński <i>Rdzenne narody Syberii w pracach polskich badaczy. Pamięci Edwarda Piekarskiego (1858-1934).....</i> 83• Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku <i>Budujemy Muzeum na stulecie.....</i> 92• Zbigniew Wójcik <i>Komisja Badań nad Historią Syberii Komitetu Historii Nauki i Techniki Polskiej Akademii Nauk. Sprawozdanie za rok 2016.....</i> 94• Małgorzata Dziura <i>Kalendarz syberyjski.....</i> 96	

REGAŁ Z KSIĄŻKAMI

- Katarzyna E. Kość-Ryżko, *Wykorzeleni. Dylematy samookreślenia polskich repatriantów z Kazachstanu. Studium etnopsychologiczne*, Warszawa 2014
(Grzegorz Pełczyński)..... 101
- *Wołanie ze stepów. 80. Rocznica deportacji Polaków z Ukrainy sowieckiej na Stepy Kazachstanu. 1936-2016.* Piotr Hlebowicz, Natalia Rykowska, Aleksandra Ślusarek, Kraków 2016
(Anna Milewska)..... 102
- *Kresowiaci. Sybiracy lubińscy*, red. Stanisław Tokarczuk, Lubin 2016
(Małgorzata Dziura)..... 106
- Tadeusz Kukiz, *Madonny polskich losów w XX wieku*, Wrocław 2016
(Małgorzata Dziura)..... 108

Na okładce: F. Lachowicz, *Madonna z Dzieciątkiem* (s. 1); *Noc syberyjska* (s. 4). J. M. Pilecki, B. Długajczyk, P. Galik, *Syberyjskie szkice Feliksa Lachowicza*, Olszanica 2014.

legandy, wspomnienia i refleksje wolne od emocjonalnych zakłóceń. Fenomen, który legł u podstaw zainteresowania tymi problemami wyjaśnia kwestię szerokiej recepcji „Zesłańca” wśród drogich nam Czytelników.

Różnorodne i bogate związki łączyły poszczególne okresy naszych dziejów z Syberią, które współcześnie podejmowane przez badaczy polskich i rosyjskich ubogacają te powiązania i ich historyczne konteksty. Wybrana przez redakcję droga popularyzacji tych związków cieszy się powodzeniem, nie oznacza to jednak, że nie wymaga ona faktograficznego dopełnienia czy uzupełnienia.

Minęło już dwadzieścia lat ukazywania się „Zesłańca”. Na szczęście życzliwością i hojnością wspierali go różni darczyńcy. Pod ich adresem kieruję za to słowa wdzięczności w imieniu własnym oraz licznej rzeszy Sybiraków.

Wiesław Krawczyński
Przewodniczący Rady Naukowej
Zarządu Głównego Związku Sybiraków

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

Projekt współfinansowany w ramach sprawowania opieki
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą

Wydawca: Zarząd Główny Związku Sybiraków, ul. Mazowiecka 12; 00-048 Warszawa, tel. 22/827 93 71. **Redakcja:** A. Dobroński, A. Dzieńkiewicz, W. Krawczyński, A. Kuczyński (red. nac.), A. Milewska-Młynik, P. Zworski; Sekretarz redakcji: M. B. Kuczyńska. **Wykonawca:** Skład, druk i oprawa – QUAESTIO Przemysław Włodarczyk, **Copyright** nazwy „Zesłańca” by A. Kuczyński. **Adres redakcji:** ul. Bystrzycka 61/3; 54-215 Wrocław.